

Chemiebedrijven Rijnmond krijgen jaarlijks nog maar één keer bezoek

In de Frontoffice (FO) Chemie Rijnmond houden twaalf inspectiediensten sinds april van dit jaar gezamenlijk toezicht op 45 grotere chemiebedrijven. De nieuwe samenwerking moet de toezichtlast verminderen en de professionaliteit van het toezicht verhogen.

De FO Chemie komt voort uit het door de rijksinspecties opgezette programma Vernieuwing Toezicht. Dit houdt onder andere in dat een branche-, keten- of locatiegerichte aanpak een verbetering van het toezicht en een verminderde belasting voor het bedrijfsleven moet opleveren. In de FO Chemie hebben twaalf inspectiediensten de afspraak gemaakt om slechts eenmaal per jaar, binnen een afgestemde periode, op inspectie te gaan en hier gezamenlijk over te rapporteren. Vanuit de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR), die optreedt als coördinerend toezichthouder, is Meryam Twisk de projectleider. „Met de FO Chemie hebben we voor het eerst werk gemaakt van een jaarplanning voor preventieve inspecties. Een zogeheten coördinerende toezichthouder (CT-er), afkomstig van een van de deelnemende diensten, is als trekker van het inspectieteam het eerste aanspreekpunt voor de bedrijven en samenwerkende diensten. Bedrijven hebben voortaan nog maar met één inspectiemaand te maken. Er is geen dubbel toezicht en slechts één rapport in plaats van twaalf rapporten.”

Structuur

Inspecteurs controleren niet anders dan normaal, maar een bezoek aan

een bedrijf krijgt wel een duidelijke structuur. Zo moet elk van de twaalf inspectiediensten vooraf zijn belangstelling voor een bepaalde controle kenbaar maken. Voor bedrijven wordt zodoende precies inzichtelijk gemaakt, wie er van welke organisatie langs komt, wat er die dag op de agenda staat en wie er wat inspecteert. Op een eerste bijeenkomst, ruim voordat de inspectie gaat plaatsvinden, stemmen de verschillende inspectiediensten de risico's van het bedrijf en de aspecten waarop zij willen controleren met elkaar af. Ook komen daar vragen aan de orde

als: 'welke manier van controleren is handig? Wat werkt beslist niet?' Veelal schuift later op de dag ook iemand van het bedrijf zelf aan, bijvoorbeeld voor een toelichting op de geldende veiligheidsvoorschriften. Na afloop worden de diverse bevindingen in een gemeenschappelijke database gerapporteerd, waarna de trekker van het inspectieteam deze tot één rapport verwerkt.

Circa tweederde van de 45 chemiebedrijven wordt ook in het kader van Brzo-toezicht (Besluit risico zware ongevallen) bezocht. FO Chemie inspecties zijn in dezelfde maand als de BRZO-inspectie. Dit maakt het toezicht door diensten die betrokken zijn bij beide inspecties efficiënter. De rapportage vindt echter wel gescheiden plaats.

Deelnemende diensten

Twaalf verschillende diensten zetten medio april officieel hun handtekening onder de samenwerkingsovereenkomst FO Chemie Rijnmond:

- Provincie Zuid-Holland
- Havenbedrijf Rotterdam
- Hoogheemraadschap van Delfland
- Waterschap Hollandse Delta
- Gemeente Rotterdam
- VROM-Inspectie
- Arbeidsinspectie directie Arbeidsomstandigheden
- DCMR Milieudienst Rijnmond
- Inspectie Verkeer en Waterstaat
- Rijkswaterstaat Zuid-Holland
- Nederlandse Emissieautoriteit
- Veiligheidsregio Rotterdam Rijnmond

Minder spontaan

Twisk: „Transparantie voor iedereen staat voorop. Dat geldt ook voor voorschriften die strijdig met elkaar kunnen zijn. Soms moet bijvoorbeeld het luik van een container vanwege de veiligheid dicht blijven. Terwijl andere regelgeving juist het tegenovergestelde beweert. Dat kan natuurlijk voor verwarring zorgen. Door de nauwe samenwerking kunnen alle partijen nu veel sneller overeenstemming bereiken over het juiste antwoord. Inspecteurs raken immers ook beter op het bedrijf en op elkaar ingespeeld.” Doordat de inspecties nu planmatig worden aangepakt, verliezen de inspecteurs wel iets van hun spontaniteit. „Even op vrijdagmiddag langs een bedrijf rijden om toch nog iets te bekijken, is er inderdaad niet meer bij, bekent Twisk. „Voor een aantal inspecteurs zal dat inderdaad wennen zijn. Aan de andere kant biedt het ook een voordeel, omdat inspecteurs de meer eenvoudige dingen ook voor elkaar kunnen controleren. Dat spaart juist tijd uit.”

Nadere informatie:

DCMR Milieudienst Rijnmond,
Meryam Twisk. 010-2468027,
meryam.twisk@dcmr.nl

Tekst: Menno Schraven

Clemens Duyvesteijn is milieuadviseur bij de raffinaderij en chemietak van Exxon Mobil. Hij was vanaf het begin betrokken bij de totstandbrenging van de FO Chemie. „Ik ben hier een groot voorstander van. Veel overheden ‘vragen om het vragen’. Met de antwoorden van bedrijven wordt dan niets gedaan, maar in plaats daarvan worden vooral nieuwe vragen opgeworpen. Deze FO biedt de mogelijkheid om gericht toezicht te laten plaatsvinden. Dat betekent voor inspectiediensten ook dat als zij een bedrijf willen controleren, maar zich niet op tijd hebben aangemeld, hun kans dat jaar is verkeken. Je moet daar wel stellig in kunnen zijn. Anders heeft het ook geen zin hier afspraken voor te maken. De voordelen voor het bedrijfsleven zie ik wel. Je weet van tevoren precies wie er langskomt en op welke thema’s er gecontroleerd gaat worden. Dat betekent dat je daar ook op tijd de juiste mensen binnen je bedrijf voor kunt vrijmaken. Ik heb er dan ook een hekel aan als er onverwachts een inspecteur op de stoep staat. Angst dat bedrijven bepaalde zaken oppoetsen of onder het tapijt proberen te stoppen, heb ik niet. Om de eenvoudige reden dat de tussenliggende tijd, meestal een week, veel te kort is om tekortkomingen of problemen op te lossen. Bovendien, als je iets probeert te verbergen, dan prikt een goede inspecteur daar zo doorheen.”

Cees-Jan Asselbergs is directeur van Deltalinqs, de belangenorganisatie voor ruim zeshonderd bedrijven in het Rotterdamse haven- en industriegebied. „Ik weet van diverse leden dat zij kritisch enthousiast zijn over deze Frontoffice voor onder meer raffinage- en chemiebedrijven. Iedereen is altijd voor vereenvoudiging en daar hebben we als bedrijfsleven ook jaren voor gepleit. De kunst is nu om zaken zodanig op elkaar af te stemmen dat het ook echt efficiencyvoordelen oplevert. Er moet in elk geval worden voorkomen dat er achter een gezamenlijke voordeur straks nog steeds sprake is van aparte loketten. Samenwerken betekent ook: soms ergens iets op inleveren. Als controlerende instanties na verloop van tijd toch terugkomen op eerder gemaakte afspraken, of meer hun eigen dienst willen profileren, dan bereiken we niet wat iedereen nu voor ogen staat. De klant moet centraal staan. Handhaven zie ik vooral als een afspraak over kwaliteitsborging, waarbij inspecteur en bedrijf constructief samenwerken. Over inspecteurs bestaat een wisselend beeld. Belangrijk is dat er bij hen begrip is voor de verschillende type processen binnen een bedrijf. Aan de andere kant: het gaat vaak om complexe aangelegenheden. De vergunning wordt natuurlijk niet voor niets afgegeven, maar het is goed je te realiseren dat er verschil bestaat tussen de papieren werkelijkheid en wat dat in de praktijk voor een bedrijf betekent. Onderlinge afstemming tussen de diverse inspecties zal dat proces bevorderen. Je moet je met deze FO Chemie dus niet een té grote versimpeling voorstellen. Eenduidigheid in de controles, daar gaat het om.”